



Looduskaitse tulemuslikkuse hindamine

Keskkonnaamet

Asva hoiuala 2026

Liggi Namm



Üldinfo

Küsimus	Vastus
Kaitstava loodusobjekti nimi	Asva hoiuala
KKR kood	KLO2000207
Asukoht (maakonnad)	Saare maakond
Kaitse alla võtmise aeg (ala moodustamise aasta)	2006
Vöönd(id):	
loodusreservaatide arv	ei kohaldu
loodusreservaatide kogupindala	ei kohaldu
sihtkaitsevööndite arv	ei kohaldu
sihtkaitsevööndite kogupindala	ei kohaldu
piiranguvööndite arv	ei kohaldu
piiranguvööndite kogupindala	ei kohaldu
IUCN kategooria(d)	VI
Natura 2000 võrgustiku alad	Asva loodusala
Kaitseala valitseja	Keskkonnaamet
Kogupindala (ha)	63,5
Maismaa pindala (ha)	63,5
Eraomandis oleva maa pindala (ha)	51,5
Kaitsekorralduskava nimi	Asva hoiuala kaitsekorralduskava 2018-2027
Kaitsekorralduskava tegevuskava periood	2018-2027
Tulemuslikkuse hindaja nimi	Liggi Namm
Tulemuslikkuse hindamise aasta	2026
Tulemuslikkuse hindamise kuupäev (pp.kk.aaaa). Kui hindamistabelit on värskemate andmete põhjal täiendatud, lisada ka uuendamise kuupäev ja vastava küsimuse number.	07.07.2026
Eelmise hindamise aeg (pp.kk.aaaa), s.h METT hindamine	
Loodusobjekti esile tõstmist vääriv tähtsus või eripära piirkonna, Eesti või Euroopa kontekstis* (*täita asjakohasusel)	

Hindamistabel

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Selgitused, lisainfo/ vastuse põhjendus
üldine	üldine	Kas alal on (ajakohane) kava?	Jah, alapõhine kaitsekorralduskava, lisaks kohalduvad liigikaitsekava(d) ja/või elupaiga tegevuskava(d)	EELIS	Lisaks alapõhisele kavale kohalduvad pärandniitude tegevuskava ja kauni kuldkinga kaitse tegevuskava.
planeerimine	seisund	Kas kõikide ala kaitseväärtuseks olevate liikide esinemise/seisundi info oli kaitsekorraldusperioodi alguses kindlaks tehtud?	Seisund ei olnud määratud	kaitsekorralduskava	Kaitseväärtuseks on üks liik - kaunis kuldking. Kaitsekorralduskavas on öeldud, et kaunist kuldkinga pole hoiualal registreeritud (andmebaasidesse kantud), kuid kohalikud elanikud ütlevad, et seda alal leidub ning on olemas sobivad elupaigad.
planeerimine	seisund	Kas kõikide ala kaitseväärtuseks (kaitse-eesmärgiks) olevate elupaikade seisund oli kaitsekorraldusperioodi alguses kindlaks tehtud?	Seisund oli määratud ≥90% väärtustele	kaitsekorralduskava	Kaitseväärtuseks on 8 loodusdirektiivi I lisas nimetatud elupaigatüüpi. Kõikid esiseisund oli kindlaks tehtud, sinihelmikakoosluste (6410) kohta on öeldud, et neid hoiualal pole.
planeerimine	seisund	Milline oli elupaikade seisundiandmete usaldusväärsus ja kvaliteet?	Hea - 50-90% seisundi hinnangutest põhineb ajakohastel kvantitatiivsetel andmetel (uuringud, seired, inventuurid, vaatlused)	kaitsekorralduskava, EELIS	Kvaliteetseks ei saa lugeda sinihelmikakoosluste (6410) andmeid. Nende kohta on kaitsekorralduskavas öeldud, et neid alal pole, kuid 0,5 ha ulatuses on need veel 2026. a hindamise ajal EELISes olemas (olid ka kaitsekorralduskava koostamise ajal, ei ole värskest inventeeritud). Laialehiste metsade (9020*) andmed olid kava koostamise ajal üle 15 aasta vanad.
planeerimine	seisund	Kas eelmisel kaitsekorraldusperioodil/selle kaitsekorraldusperioodi algul tuvastati andmelünki, mis takistasid lähteolukorra (kaitseväärtuste seisundi) kindlaks määramist?	Andmelüngad on põhjalikult kaardistatud ning andmelünkade täitmiseks vajalikud tegevused on selgelt välja toodud.	kaitsekorralduskava	Puuduvad andmed kauni kuldkinga olemasolu kohta.
planeerimine	seisund	Kas tuvastatud andmelüngad on kaitsekorraldusperioodil täidetud?	Tuvastatud andmelünki ei ole täidetud	EELIS, inventuuride virtuaalkontor, PlutoF	Kauni kuldkinga inventuuri pole tehtud ja tema leiukohad EELISes endiselt puuduvad.
planeerimine	survetegurid	Kas ala kõigi kaitseväärtuste osas on survetegurid (otsesed negatiivsed mõjutegurid) tuvastatud?	Survetegurid on kindlaks määratud kõigile (100%) kaitseväärtustele (kui asjakohane)	kaitsekorralduskava	Hindaja arvestab, et kaitsekorralduskavas on öeldud, et sinihelmikakoosluste asemel on alal niiskuslembedes kõrgrohustud ja nende survetegurid on tuvastatud. Kavas ei kasutata surveteguri mõistet, kuid selgitavast tekstist tuleb välja, kui ohutegur on survetegur. Mõnede kaitseväärtuste (6210*, 7230, 9020*) kohta on öeldud, et ohutegurid (st ka survetegurid) puuduvad.
planeerimine	survetegurid	Kas survetegurite olulisus ja ulatus on kindlaks määratud?	Survetegurite ulatus ja olulisus on kindlaks määratud kõikide kaitseväärtuste ja survetegurite puhul	kaitsekorralduskava	
planeerimine	survetegurid	Nimeta ala kõige olulisemad survetegurid?	rohumaade hülgamine; looduslikud protsessid	kaitsekorralduskava	pärandniitude hoolduse lakkamine; pärandniitude kinnikasvamine
planeerimine	survetegurid	Kas arvesse on võetud ka väljastpoolt kaitseala tulenevaid survetegureid?	Kaitseala piiridest väljaspoolt tulenevaid survetegureid ei ole arvestatud või puudub vastav informatsioon	kaitsekorralduskava	
planeerimine	eesmärgid	Kas ala elurikkusega seotud kaitseväärtustele on seadud kaitse-eesmärgid?	Ala-spetsiifilised kaitse-eesmärgid on seadud pooltele või enamale (50% - <100%) kaitseväärtustest	kaitsekorralduskava	Üheksast kaitseväärtusest kaheksale on eesmärgid seadud. Neid ei ole seadud sinihelmikakooslustele (6410), mille kohta on öeldud, et neid hoiualal ei ole, kuid mis on 0,5 ha ulatuses endiselt hoiualal kaardistatud.
planeerimine	eesmärgid	Kas kaitseväärtuste kaitse-eesmärgid määratlevad elupaikade ja liikide soovitava seisundi?	Kaitse-eesmärkidega täpsustati elupaikade/liikide soovivat seisundit. Sihtväärtused on kas kvantifitseeritud või ajaliselt piiritletud. / Konkreetset eesmärgid on pooltel või enamal (50% - <100%) kaitseväärtustest.	kaitsekorralduskava	Üheksast kaitseväärtusest kaheksal on soovitatav seisund määratletud. Seda ei ole tehtud sinihelmikakooslustele (6410), mille kohta on öeldud, et neid hoiualal ei ole, kuid mis on 0,5 ha ulatuses endiselt hoiualal kaardistatud.
planeerimine	eesmärgid	Kas kaitse-eesmärgid on seadud ka muudele kaitseväärtustele kui otseselt elurikkust puudutavatele kaitseväärtustele?	Ei ole asjakohane (alal puuduvad vastavad kaitseväärtused)	kaitsekorralduskava	Tegemist on hoiualaga, kus looduskaitseseaduse alusel ei ole võimalik seada muid kaitseväärtuseid peale elupaikade või liikide kasvukohtade.; Eesmärgid on seadud niiskuslembestele kõrgrohustutele (6430) ning aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niitudele (6510), mis ei ole hoiualade kaitse alla võtmise määrusega kaitseväärtuseks.
planeerimine	eesmärgid	Kas kaitse-eesmäärke on seadud ka sellistele hüvedele/väärtustele, mis ei ole määrusega ala kaitseväärtuseks seadud?	Jah	kaitsekorralduskava	Eesmärgid on seadud niiskuslembestele kõrgrohustutele (6430) ning aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niitudele (6510), mis ei ole hoiualade kaitse alla võtmise määrusega kaitseväärtuseks.
planeerimine	meetmed	Kas kaitsealal on vaja aktiivseid kaitsekorralduslikke tegevusi (lisaks LKS alusel kohalduvale kaitsekorrale/piirangutele)?	Jah, täiendav sekkumine on vajalik	kaitsekorralduskava	Vajalik on pärandniitude taastamine ja hooldamine.
planeerimine	meetmed	Kas kõikide kaitseala kaitse-eesmärkide saavutamiseks kavandati vajalikud meetmed/tegevused?	Kaitsekorralduslikud meetmed on seadud kõikidele asjakohastele kaitse-eesmärkidele. Kõik meetmed on SMART.	kaitsekorralduskava	
planeerimine	meetmed	Kas määratud meetmed näevad ette tegevusi väljaspool kaitseala piire?	Ei ole asjakohane (teadaolevalt puudub vajadus tegevusteks väljaspool piire)	kaitsekorralduskava	
planeerimine	meetmed	Kas tegevused käsitlesid kõiki kaitsealal tuvastatud ja kaitseväärtusi mõjutavaid survetegureid?	Kõikidel peamistel surveteguritel on vastav meede.	kaitsekorralduskava	
rakendamine	sisendid	Kas saab välja tuua muid puudujääke ala kaitsekorraldusega seotud teadmistes/alusinfos (peale seisundiandmete puudujääkide)?	Ei, kaitsekorraldusperioodil ei ole selgunud olulisi puudujääke teadmistes	kaitsekorralduskava, Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteem, hindaja teadmised	

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Selgitused, lisainfo/ vastuse põhjendus
rakendamine	sisendid	Kas teostatud seire, inventuurid ja/või uuringud annavad piisava teabe, et hinnata ellu viidud tegevuste edukust ja kaitse-eesmärkide saavutamist või nende suunas liikumist?	Seire võimaldab hinnata poolte või enama (50%-<100%) tegevuste tulemuslikkust/kaitse-eesmärkide saavutatust	EELIS	Kuna kauni kuldkinga inventuuri pole tehtud, puuduvad andmed tema olemasolu ja seisundi kohta. Pärandniitude seisundit on hinnatud 2020. aastal.
rakendamine	sisendid	Kui teostatud seire, inventuurid ja/või uuringud ei anna piisavat teavet, siis mida tuleb teha, et puudujääke lahendada?	Vajalik on läbi viia kauni kuldkinga inventuur.	kaitsekorralduskava, EELIS	
rakendamine	sisendid	Kas seire-, inventuuride ja/või uuringute tulemusi kasutati ala kaitsekorralduse kohandamiseks?	Seiretulemusi on vähesel määral/üksikjuhtumitel kasutatud ala kaitse korralduse/meetmete kohandamiseks	EELIS	Korrigeeritud on pärandniitude piire ja vastavalt sellele hooldust.
rakendamine	protsess	Kas huvirühmasid kaasati kaitsekorralduse/tegevuskava planeerimise etapis?	Jah - huvirühmi kaasati	kaitsekorralduskava	Toimus avalik koosolek.
rakendamine	protsess	Kas kaitseala väärtuste ja kaitsekorralduse valdkonnas pädevaid huvirühmasid kaasati kaitsekorralduse/tegevuskava rakendamisse?	Jah - huvirühmi kaasati	loodushoiutööde (sh RMK ja ELF talgud) andmed	Pärandniitude taastamis- ja hooldamistegevusse olid kaasatud maaomanikud, sh RMK.
rakendamine	protsess	Kas konsultatsioonide või tegevuste koordineerimise käigus tekkis teadaolevaid konflikte (vastasseise)?	Ei - konflikte ei tekkinud	Keskonnaameti dokumendihaldussüst eem, piirkondlik looduskaitse planeerimise spetsialist	
väljundid	meetmed	Milline on kavas määratud pool-looduslike koosluste (niiduelupaikade) taastamistööde ellu viimise seis?	Vähem kui pool (<50%) planeeritud taastamistöödest on rakendatud	kaitsekorralduskava, loodushoiutööde (sh RMK ja ELF talgud) andmed	Kaitsekorralduskava näeb ette 27 ha pärandniitude taastamise, kaitsekorraldusperioodil on taastatud 4 ha (15% plaanistust).
väljundid	meetmed	Milline on kavas määratud märgaladega ja veekogudega (soolupaigad, jõed, järved) seotud taastamistööde ellu viimise seis?	Ei ole asjakohane	kaitsekorralduskava	Selliseid töid ei ole planeeritud.
väljundid	meetmed	Milline on koosluste hooldamistööde ellu viimise seis?	Üle poole (50-90%) hooldusest vajavate koosluste pindalast on hooldusesse võetud.	kaitsekorralduskava, EELIS	Kaitsekorralduskava järgi peaks hoolduses olema 54 ha pärandniite, 2025. aastal taotleti pärandniitude hooldamise toetust ligi 32 ha ehk 59% hooldamiseks.
väljundid	meetmed	Milline on kavas määratud liigikaitsetööde ellu viimise seis?	Ei ole asjakohane	kaitsekorralduskava	Selliseid töid ei ole planeeritud.
väljundid	meetmed	Milline on kavas määratud muude otseselt kaitseväärtustele suunatud meetmete (hooldus-, taastamis- ja ohjamismeetmed jms) ellu viimise seis?	Ei ole asjakohane	kaitsekorralduskava	Selliseid töid ei ole planeeritud.
väljundid	meetmed	Millised I ja II prioriteediga meetmed on tähtjaks rakendamata ja miks?	Tegemata on kauni kuldkinga inventuur, tulemuslikkuse vahehindamine ja kaitseväärtuste (hoiuala määruks kaitse-eesmärkide) muutmine ressursside puudumise tõttu. Hoiuala ei ole tähistatud, põhjus pole hindajale teada.	kaitsekorralduskava, EELIS, Keskonnaameti dokumendihaldussüst eem, külastustaristu virtuaalkontor	
väljundid	meetmed	Kas I ja II prioriteediga inventuurid, seire ja uuringud on ellu viidud?	Üle poole (50-90%) planeeritud meetmetest on rakendatud.	EELIS, inventuuride virtuaalkontor, PlutoF	Kauni kuldkinga inventuuri pole tehtud ja tema leiukohad EELISes endiselt puuduvad. Elupaigatüüpide tulemusseiret tehti 2020. aastal.
väljundid	meetmed	Kas I ja II prioriteediga ala valitsemisega seotud meetmed (kavad, kaitse-eeskirjad jms) on ellu viidud?	Vähem kui pool (<50%) planeeritud meetmetest on rakendatud	EELIS, Keskonnaameti dokumendihaldussüst eem	Kaitseväärtuste (määruks kaitse-eesmärkide) muutmist ega tulemuslikkuse vahehindamist pole tehtud. Uue kaitsekorralduskava koostamise tähtaeg (2027. a) pole hindamise ajaks kätte jõudnud, mistõttu seda ei arvestata tegemata tööna.
väljundid	meetmed	Kas I ja II prioriteediga rekreatsiooni ja keskkonnaharidusega seotud meetmed on ellu viidud?	Ükski planeeritud meetmetest ei ole rakendatud	kaitsekorralduskava, külastustaristu virtuaalkontor	Kavandatud on hoiuala tähistate paigaldamine ja hooldamine, mida pole tehtud.
väljundid	meetmed	Kas hinnataval perioodil on lisaks ellu viidud sellised kaitse-eesmärgid toetavaid tegevusi, mis ei ole ette nähtud kavaga?	Ei, selliseid tegevusi ei ole tehtud.	loodushoiutööde (sh RMK ja ELF talgud) andmed	
väljundid	tulemused	Milline on nende liikide seisund, mille kaitseks ala on määratud?	Ühegi kaitseväärtuse seisund ei ole stabiilne või paranenud	EELIS	Hoiuala on määratud kauni kuldkinga kaitseks, kuid tema olemasolu ja seisundi kohta alal andmed puuduvad. Puudulike andmetega väärtuste seisund loetakse käesolevas hindamises halvenenuks.
väljundid	tulemused	Kui asjakohane, siis milliste väärtuste seisund on halvenenud?	Halvenenuks tuleb lugeda kauni kuldkinga seisund, sest tema olemasolu kohta andmed puuduvad.	EELIS, PlutoF	

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Seigitud, lisainfo/vastuse põhjendus
väljundid	tulemused	Kui alla 90% liikide seisund on stabiilne või paranenud, siis palun tooge välja liikide seisundi halvenemise põhjused ja/või, millised tegevused on teie arvates vajalikud, et saavutada paremaid tulemusi?	Vajalik on läbi viia kavandatud kauni kuldkinga inventuur, et saada teada, kas liik hoiualal üldse kasvab ja millises seisundis ta on.	hindaja arvamus	
väljundid	tulemused	Milline on nende elupaikade seisund, mille kaitseks ala on määratud?	Üle poolte (50-90%) kaitseväärtuste seisund on paranenud või jäänud samaks.	EELIS, Maa- ja Ruumiameti ortofoto	Hindamisel on arvestatud 2020. a seisundi hindamisi ja hoolduses olevate alade pindala. Stabiilseks või paranenuks on arvestatud pärandsiitide tüübid, mida on viimastel aastatel järjepidevalt hooldatud rohkem kui 50% pindalast. Sellised on kadastikud (5130), loopealsed (6280*), liigirikkad madalsood (7230) ja kuivad niidud lubjarikkal mullal (6210). Halvenenuks võib lugeda puisniitude (6530*) ja -karjamaade (9070) seisundi, sest nendest hooldatakse vastavalt 1/4 ja 1/3, ülejäänud võsastub. Vähemalt stabiilne on laialehise metsa (9020*) seisund.
väljundid	tulemused	Kui asjakohane, siis milliste elupaikade seisund on halvenenud?	Halvenenuks võib lugeda puisniitude (6530*) ja -karjamaade (9070) seisundi, sest nendest hooldatakse vastavalt 1/4 ja 1/3, ülejäänud võsastub. Kusjuures hoolduses olev puisniit asub liigirikka madal-soo keskel ja seda hooldatakse karjatamise teel.	EELIS	
väljundid	tulemused	Kui alla 90% elupaikade seisund on stabiilne või paranenud, siis palun tooge välja elupaikade seisundi halvenemise põhjused ja/või millised tegevused on teie arvates vajalikud, et saavutada paremaid tulemusi?	Halvenemise põhjus on puisniitude ja -karjamaade vähenemine. Vajalik on hakata neid hooldama suuremal pindalal ja pärandsiitidele sobilike hooldusvõtetega.	hindaja arvamus	
väljundid	tulemused	Milline on ala kaitsekorralduse mõju ökosüsteemi teenustele?	Ökosüsteemi teenuste pakkumine on oluliste muutusteta	Keskonnaagentuur, ELME kaardikihid	Hindamisel on lähtutud suunistest vastamiseks sellest osast, mida teha siis, kui muutust pole võimalik hinnata. Asva hoiuala hindepunktid nelja ökosüsteemi teenuse (mulla org C, elupaigahüve, tolmeldamine, vee reguleerimisvõime) kaardi alusel skaalal 0-10 on 7,26 (keskmise).
väljundid	tulemused	Millised on olnud muutused ala ökoloogilises sidususes?	Ökoloogiline sidusus on halb või vähenenud/halvenenud	Keskonnaagentuur, ELME kaardikihid	Hindamisel on lähtutud suunistest vastamiseks sellest osast, mida teha siis, kui muutust pole võimalik hinnata. Asva hoiuala sidususe hindepunktid ELME kaardikihtide alusel skaalal 0-100 on 39,55 (halb).
väljundid	tulemused	Kas on tuvastatud ala kaitsekorra rikkumisi?	Usaldusväärse ülevaade kaitsekorra toimivusest/rikkumistest puudub	OKAS, väärtusenetluse portaal	Järelevalvet pole tehtud.
väljundid	tulemused	Kas teie hinnangul on ala kaitsekord olnud sobiv ja piisavalt tõhus kaitse-eesmärkide saavutamise toetamiseks?	Jah	EELIS, Riigi Teataja	Alal on registreeritud loodusdirektiivi elupaigatüübid (peamiselt pärandsiitid), mille kaitseks on hoiuala režiim sobiv. Ühtegi kaitsealust liiki ei ole registreeritud.
väljundid	tulemused	Kas määruuses nimetatud ala kaitseväärtused on asjakohased ja piisavad?	Ei	EELIS, Riigi Teataja, kaitsekorralduskava	Lisada kaitseväärtuseks niiskustlemesed kõrgrohustud (6430).
väljundid	tulemused	Kui määruuses nimetatud ala kaitseväärtused ei ole asjakohased, siis millised muudatused oleksid vajalikud?	Kaitsekorralduskava teeb ettepaneku lisada kaitseväärtuseks niiskustlemesed kõrgrohustud (6430) ning aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud (6510). Kuna viimaseid on 2026. a juuni lõpu seisuga hoiualal vaid 0,5 ha, siis nende lisamine pole tingimata vajalik. Veel teeb kaitsekorralduskava ettepaneku arvata nii hoiuala kui loodusala kaitseväärtuste hulga välja sinihelmikakooslused (6410), sest neid väidetavalt alal pole. Kuna käesoleva hindamise ajal (2026. a) on neid alal 0,5 ha, pole nende väljaarvamine põhjendatud. Siiski tuleks need 0,5 ha üle vaadata, kas vastavad sinihelmikakoosluste elupaigatüübile.	EELIS, Riigi Teataja, kaitsekorralduskava, hindaja arvamus	
muu	muu	Muud tähelepanekud ja kommentaarid, mida soovite lisada	Muud tähelepanekud puuduvad.		

Skoor

	Max skoor	Hindamise skoor	Tulemus (%)
Koondskoor	93	55	59,1%
Üldine	3	3	100,0%
Seisund (planeerimine)	15	7	46,7%
Survetegurid (planeerimine)	9	6	66,7%
Eesmärgid (planeerimine)	9	7	77,8%
Meetmed (planeerimine)	6	6	100,0%
Sisendid (rakendamine)	9	6	66,7%
Protsess (rakendamine)	6	6	100,0%
Meetmed (väljundid)	15	6	40,0%
Tulemused (väljundid)	21	8	38,1%

Üldine	3	3	100,0%
Planeerimine	39	26	66,7%
Rakendamine	15	12	80,0%
Väljundid	36	14	38,9%

Mõisted ja lühendid

Mõiste	Selgitus
Kaitseväärtus	Ala kaitse alla võtmise määruks/kaitse-eeskirjas nimetatud kaitstav loodusväärtus (kaitse-eesmärk).
Kaitse-eesmärk	Kaitseväärtuse soovitud seisund.
Kava	Kaitstava loodusobjekti kaitsekorralduse aluseks olev tegevuskava: kaitsekorralduskava, liigi kaitse tegevuskava, elupaiga tegevuskava.
KKK	Kaitstava loodusobjekti kaitsekorralduskava.
Kaitsekorraldusperiood	Esmakordsel hindamisel ja ajakohase (s.t kava sisu on olnud üldjoontes jätkuvalt asjakohane) kava olemasolul on hinnatava kaitsekorraldusperioodi alguseks kava algus/koostamise aeg ja perioodi lõpuks hindamise aeg. Kava puudumisel ja/või korduval hindamisel saab kaitsekorraldusperioodiks arvestada hindamistsükli pikkust/eelmise hindamise läbi viimise aega (vastavalt hindamise korraldusele 10 või 12 aastat).
Survetegur	Kaitseväärtuse soodsa seisundi säilimist või saavutamist negatiivselt mõjutav tegur (nt reostuskoormus, häiringud, maaparanduse mõju, intensiivne maakasutus, võõrliikide surve jm)
Kaitsekorralduslikud meetmed	Tegevused, mida tuleb rakendada kaitse-eesmärkide saavutamiseks, sh eesmärkide saavutamist ohustavate mõjutegurite ohjamine. Kaitsekorralduslike meetmete hulka kuulub elupaikade kaitsmine, säilitamine, loomine, taastamine, majandamine. Käesoleva hindamise kontekstis on eristatud: - looduskaitseseadusest ja/või ala kaitse-eeskirjast tulenev kaitsekord (õigusaktidega kehtestatud piirangud); - kaitseala n-õ aktiivne majandamine ehk täiendavate tegevuste planeerimine läbi tegevuskavade, tööplaanide, toetusprogrammide (nt elupaikade taastamine ja hooldamine, külastustaristu rajamine). N-õ aktiivsete meetmete puhul on omakorda eristatud: - looduskaitsemeetmed/otseselt kaitseväärtustele suunatud meetmed ehk tegevused, mille rakendamisest võib oodata otsest kasu liikide või elupaikade seisundile (nt elupaiga taastamine, elupaiga hooldamine, võõrliigi tõrje). - toetavad meetmed ehk tegevused, mille kasu kaitseväärtustele on kaudne (nt seire seisundi tuvastamiseks, kava koostamine ja tulemuslikkuse hindamine tegevuste planeerimiseks, haridusprogrammid teadlikkuse tõstmiseks, kaitseala tähistamine piirangute rakendamiseks jm)
SMART	Mõistet SMART (specific, measurable, achievable, relevant, time-bound) kasutatakse siinkohal kaitse-eesmärkide ja meetmete kontekstis. "SMART" mudelile vastav eesmärk või meede on konkreetne, mõõdetav, saavutatav, asjakohane ja ajaliselt määratletud.
Väljund (rakendatud tegevus)	Väljunditeks on ellu viidud tegevused ja nende mõõdetavad näitajad: nt taastatud või hooldatud alade pindala, rajatud külastustaristu pikkus, kontrollkäikude arv vms.
Tulemus (saavutatud seisund)	Tulemus on ellu viidud tegevuste abil saavutatud olukord, mis võib olla kirjeldatud läbi liikide ja elupaikade seisundi.
PAME hindamine	PAME (Protected Area Management Effectiveness) on IUCNi WCPA raamistikul põhinev lähenemine, millega hinnatakse kaitsealade valitsemise tulemuslikkust läbi aspekti kaudu — kontekst, planeerimine, sisendid, protsessid, väljundid ja tulemused. PAME hindamine näitab, kui hästi ala juhtimine aitab saavutada seatud looduskaitseelisi eesmärgi.

Survetegurite kategooriad	Selgitus
põllumajandus	(intensiivne) maaharimine, karjatamine, taimekaitsevahendite ja väetiste kasutamine jm
rohumaade hülgamine	niitmise või karjatamise lõppemine
põllumajandusmaade kuivendamine	põllumajandusmaade maaparandusüsteemid
metsandus	raied, raadamine, metsastamine jm
metsamaade kuivendamine	metsamaade maaparandusüsteemid
kaevandamine	kaevandamine, s.h turbakaevandused
energia tootmine (sh infrastruktuur)	hüdroenergia, tuulepargid, päikesepargid, elektriliinid jm
transport	teed, raudteed, sadamad, maismaa- ja veeliiklus jm
ehitustegevus ja asustus	asustuse laienemine, ehitustegevus, puhketegevused, reostus asustusest, äri- ja tootmistegevusest jm
elusorganismide kasutus	vesiviljelus, kalastamine, jahipidamine, toidu ja muu materjali kogumine loodusest, liikide või elupaikade kahjustamine jm
militaartegevused ja muud inimsekkumised	militaaralad, tarastamine, vandalism
võõr- ja problemaatilised liigid	võõrliigid, probleemsed kodumaised liigid jm
segaallikatest põhjustatud reostus	heited vette, heited pinnasesse, heited õhku, müra, valgusreostus jm
inimtekkelised veerežiimi muutused	maaparandus, veekogude hüdro-morfoloogia muutmine, veevõtt jm
looduslikud protsessid	erosioon, eutrofeerumine, koosluste looduslik areng, kisklus, kobraste tegevus, haigused ja parasiidid jm
loodusõnnetused	torm, põleng, maalihe, üleujutus jm
kliimamuutused	põuad, üleujutused, veerežiimi muutused, liikide levikuareaali muutumine jm kliimamuutuste mõjul
muu	

Loodusdirektiivi aruande hinnangud	Selgitus
soodne	favourable = FV
ebapiisav	unfavourable-inadequate= U1
halb	unfavourable-bad = U2
teadmata	unknown=XX